

<p>Modře označené štítky znamenají, že není zaplacené předplatné! Předplatné na jeden rok je 32,71+ 2,29 (GST) = 35 kan. dolarů Cena 1.40 + 0.10 (GST) = 1.50 dolaru.</p>	<p>Agreement # 40005374/ Registration # 09089</p> <p>Datum, dokdy jsou noviny předplacené, je v pravém horním rohu štítku!</p> <p>J Time Committed À délai convenu</p>	<p>Telefon: 416/530-4222 Fax: 416/530-0069 E-mail: abe@zpravy.ca abe@satellite1-416.com</p>
--	---	--

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 5.

(355.)

Vol. 16.

Thursday,

March 2,

2006

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

Rozhovor s Václavem Postráneckým O divadle po divadle

Dělat rozhovor s Václavem Postráneckým, členem činohry Národního divadla v Praze, je jednoduše řečeno pohádka a sen každého novináře. Tak je to totiž jednoduché a současně i nabíjející. Protějšek se na vás usmívá a dívá se vám přímo do očí, aby vás vnímal jako celek a aby také dal najevo, že vás opravdu sleduje. Že má zájem a že se chce této zábavy plně zúčastnit. A nedává najevo, že už je to po sté, co se ho někdo ptá na něco (možná na totéž). Jak to, že ty odpovědi nejsou stejné? A to si píšete, že jsem si listovala v dostupných podkladech, abych se v tom utvrdila. Prostě nejsou. A tak každé noviny mohou mít pocit, že jsou v případě pana Postráneckého originální. A já navíc i pocit, že jsem hodně získala.

Pane Postránecký, proč jste si vybral právě tuto hru?

Já si tu hru nevybral. Ona si vybrala mě. Dostal jsem nabídku ji režirovat a jak jsem si ji četl, tak se mi vůbec nelíbila. Říkal jsem si - je to krutá hra o smutných věcech člověka. Ale když jsem ji dočetl do konce, tak jsem pochopil, že s takhle krásnou hrou o smutných věcech člověka jsem se ještě nikdy nesetkal. A že to stojí zato se pokusit ji realizovat právě proto, že se o smutných věcech dá mluvit, hrát a uvažovat též jinak než tragicky. Takže si vybrala mě a přiměla mě, abych ji uskutečnil.

Jak dlouho jste vlastně na divadelní scéně?

Hraji divadlo poměrně dlouho. Já jsem totiž nikdy nehrál ochotnický, protože jsem už jako dítě hrál za peníze. Takže na Vinohradech, v Realistickém a v Národním divadle jsem hostoval už jako dětský herec, a později profesionálně, takže jsem se tím živil. Hraji vlastně od roku 1960, kdy jsem nastoupil jako elév v Uherském Hradišti za 460 měsíčně, což byly tenkrát *velký prachy*, a ještě jsem z toho půjčoval.

Patříte k univerzálnímu typu herce, showmana, děláte vlastně všechno, dokonce jste učil i na vysoké umělecké škole - co z toho všeho preferujete?

Tohle asi nedokážu zodpovědět, protože všechny věci, které dělám, mají společného jmenovatele - a to je protějšek - pro koho to dělám. A o to mi vlastně jde - vždycky docílit toho, že si s tím protějškem rozumíme, že oba víme - diváci a já - o co nám jde a radujeme se z toho, že některé věci se nemusí ani vyslovit, že všichni víme, aniž jsou vysloveny, že je probíráme.

Mohl byste definovat divadlo, co je vlastně divadlo?

Já nevím, jestli se dá definovat, ale já pro to definici mám, nevím, zda je vyčerpávající - pro mě je divadlo domnělá skutečnost. Vzniklo z rituálu, které vlastně také v podstatě simulovaly nějaké velmi nadpřirozené děje. Je to domnělá skutečnost, není to pravda, není to realita, ale je to vědomá dohoda o tom, že my to jako skutečné bereme a vám to jako skutečné předkládáme, a vy víte, že to skutečné není, že my vám to jen tak děláme.

Proč tedy chodí lidi po celá staletí do divadla, to chodí za nějakou iluzí?

Já si myslím, že nejspokojenější je ten divák, který v divadle zažil něco ze sebe. Ne když vidí mistrovské herce, krásnou scénu, nebo slyší krásnou hudbu, ale když sám něco prožil. Když o sobě zjistí, že je vnímavý, citlivý, že umí předvídat, že si poradí s logikou, když se sám o sobě něco doví - tak jde domů a řekne jak výborně hráli, jak skvělí byli herci - ale nejvíce si užíval vlastně on.

Vedle práce umělecké se zabýváte také čirým realismem ve funkci prezidenta Herecké asociace. Co tam řešíte?

Já jsem tam spíše taková nastrčená oficiální figurka, protože to, co tam řešíme, je vlastně docela smutné. Řešíme staré poměry, které ještě dosud panují v naší zemi, která se nějak brání tomu přistoupit na poměry, jenž panují ve zbytku Evropy, a líbí se jí vykořisťovat lidi a brát jim jejich oprávněné mzdy. Dále řešíme honoráře, autorské právo, reprízne apod.

Před sebou máte poslední představení, a to je doba, kdy si myslím, že už víte, jaké máte pocity z těch předchozích tady v Torontě.

Já mám jeden velký silný pocit, který všem pocitům

VÁCLAV POSTRÁNECKÝ A NINA JIRÁNKOVÁ VE HŘE MOJE TETA, TVOJE TETA

FOTO: VĚRA KOHOUTOVÁ

dominuje, a to je takové nějaké zadostiučinění, že to, proč to hraji v Praze, funguje úplně stejně v Torontě, že lidi jsou si vlastně všude moc podobní a že potřeba lásky a kontaktu a hřejivé blízkosti je věčná, nevyčerpatelná, a mě to moc potěšilo, že to má takhle planetární vliv.

Čeká vás další šňůrka představení ve Vancouveru. Tam budete mít dokonce na představení i autora Morrisse Panycha. Nemáte trému?

Určitě mám a obrovskou, protože já čím více to hraji, tak tím více hloubek v té hře nacházím. I v té postavě. Je to velmi složité, ale právě to působí docela přehledně, a ty složitosti, ty vrstvy a ty dimenze jsou jenom tušit. Myslím, že je to velmi dobrý autor, znamenitý umělec a řekl bych hodnotný člověk.

Amatérské divadlo v emigraci, a nemyslím konkrétně jen Nové divadlo, jaké byste mu dal poslání?

Já bych to takhle nedělil, teď už ta emigrace nehraje až tak velkou roli jako vlastně do zlatých časů tohoto divadla, kdy se tady hájila čeština, kdy se obnovovaly vazby k mateřské vlasti. Já si myslím, že každá činnost, kterou člověk dělá, a nemusí, a nedělá ji pro sebe, ale pro někoho jiného, že je hřívna, která nese velké úroky. A ochotnické divadlo zrovna takovou činností je. Divadlo si člověk nemůže dělat sám pro sebe - i tohle představení jsme hráli jenom my dva, ale kolik lidí nám pomáhalo za scénou a v kabinách - to je skutečně týmová práce. A já si myslím, že je potřebná, a Novému divadlu v Torontě fandím a držím palce. Znáš ty lidi osobně, hluboce si jich vážím a přeji jim, aby se ty zlaté časy alespoň vyrovnaly, aby se ještě jednou vrátily.

Za rozhovor děkuje Věra Kohoutová

Divný je ten svět

V Praze je šest hodin ráno, neděle 26. února 2006. Tak nějak se hlásil v sedmdesátých a osmdesátých letech *Hlas Ameriky* z Washingtonu. Chtěl bych se dnes ohlásit se stejným nadšením na stejnou vzdálenost jenže opačným směrem. Pouze místo a čas se změnil. Bylo zvláštní, jak tehdy v době deprese přinášela právě tato stanice lidem naději.

Nedávno skončilo snad poslední vysílání zahraničního rozhlasu v češtině. Přestože prý vysílání BBC nemělo velkou poslechovost, lidé si zde stěžují, že po něm zůstala díra. Zmizel pohled odněkud odjinud. Mocní tohoto světa dospěli k závěru, že je demokracie v Čechách vybudována a že od listopadu 1989 uplynulo již víc jak šestnáct let.

Jedná se tedy o právní stát. Podobně mně to vysvětlil v telefonním rozhovoru i řádně zvolený radní zastupující bytový odbor Městské správy Prahy 4 pan Kuchař (ČSSD), když jsem ho žádal o rozhovor pro naše noviny. Rozhovor však odmítl, že to se prý v ČR nedělá. Přitom vloni na jaře proti rozhovoru neměl námitky. Inu časy se mění.

O co se jednalo? Pochopitelně o můj byt. Byt, v kterém jsem bydlel se svým bratrem před tím než jsem byl vyhnán z Československa. Nyní jsem tedy byl vyhnán po druhé. Nic na tom nemění skutečnost, že se rozhodovalo podle zákonů z šedesátých let a že na rozhodnutí o tom, že mám opustit byt do patnácti dnů je podepsán starosta Prahy 4 pan Hovorka (pro změnu ODS), který odstoupil poté, co se novináři začali zajímat o to, jak nabyt svůj ne malý majetek.

Přestože jsem byl v bytě řádně přihlášen, nemohl jsem být

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 2